

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 64 — Štev. 64

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 1, 1942 — SREDA, 1. APRILA, 1942

VOLUME L — LETNIK L.

NOVA NEMŠKA ARMADA NA JUGU

HITLER Z VELIKO NAGLICO POŠILJA V RUSIJO VELIKANSKO NOVO ARMADO—100 DIVIZIJ—ZA VELIKO SPOMLADNO OFENZIVO, S KATERO HOČE POGNATI RUSE S KRIMA, OD KODER NAMERAVA VPASTI NA KAVKAZ IN SE POLASTITI NJEGOVH PETROLEJSKIH POKRAJIN.

Nek zelo zanesljiv tuj vir pravi, da bodo Nemci na južni fronti na več krajih s posameznimi sunki skušali zasesti močne postojanke nekje okoli Orela, nato pa se bodo razpršili dalje proti jugu do Sebastopola ter se bodo polastili železnice, postavili oporišča, s katerih bodo pritiskali proti jugovzhodu, da slehniče dosežejo svoj veliki cilj—da sežejo v roke Japoncem kje v Iranu ali pa na Indijskem oceanu.

V novem prodiranju se bo na polni meri posluževali svojih močnih postojank na zimski fronti, to je kakor so Orel, Kursk, Harkov in Taganrog, da omenimo samo te južne močne postojanke, kajti zadnje čase prihaja na južni del fronte vedno več nemškega vojaštva.

Tuji vojaški opazovalci domnevajo, da imajo Nemci na ruski fronti okoli 180 divizij, to je 2,700,000 vojakov, sedaj pa prihaja na južno fronto še 100 novih divizij ali 1,500,000 vojakov, tako da bo Hitler pričel svojo spomladno ofenzivo s 4,200,000.

Največ pa bodo mogli nemški generali poslati proti Rusom 4,500,000 vojakov, proti katerim bodo Rusi imeli 7,000,000 vojakov.

Navzlic temu, da so Nemci v okolici Leningrada dobili nova ojačenja in navzlic hudemu odporu so Rusi zopet na več krajih prebili nemško črto. Vsi ti boji okoli Leningrada in na osrednji fronti kažejo, da hočejo Rusi Nemcem preprečiti, da ne bodo mogli pričeti sploh nobene spomladanske ofenzive.

Rusi so pričeli močno ofenzivo pri Valdajskem pogorju, južno od Ilmenskega jezera in se poslužujejo vsega orožja v največji meri. Proti večerni so bili v teku še vedno zelo vroči boji. Po dnevi so Nemci s strmoglavci skušali vstaviti napadajoče Ruse. Pri svojih napadih so se Rusi zelo posluževali svoje kavalerije.

Na fronti pri Leningradu so Rusi zasedli neko zelo važno strateško točko, katere pa rusko poročilo ne omenja in s katere jih Nemci z vsemi svojimi protinapadi niso mogli pregnati. Vreme je postalo že tako ugodno, da so mogli iti v boj tudi tanki.

Rusko vrhovno poveljstvo naznanja, da je rdeča armada zelo izboljšala svoje postojanke okoli Schlussemburga, severovzhodno od Leningrada in da so bili vsi nemški napadi okoli Novgoroda odbiti in da so imeli Nemci težke izgube.

Ob istem času pa tudi general Grigorij K. Žukov naznanja velike uspehe pri Rževu, kjer je mogel postaviti svoje topove na krajih, ki obvladujejo vso okolico.

Nemci sami priznavajo, da postaja pritisk rdeče armade na vseh krajih fronte vedno močnejši. Na obeh straneh pa dovažajo vlaki neprestano ojačenja in municijo.

Po zadnjih poročilih so Rusi odločno porazili Nemce okoli Kalinina ter so zasedli 30 vasi. Pri Harkovu v Ukrajini pa Rusi prodirajo severno in južno od mesta, ki ga skušajo obkoliti.

Včeraj so Rusi izstrelili 25 nemških aeroplanov, sami pa so jih izgubili 6. Pred Moskvo je bilo poleg tega izstreljenih 5 nemških aeroplanov.

Letalski boji na Iztoku

AMERIŠKI IN AVSTRALSKI AEROPLANI so z vso silo napadli japonske zasedene in utrjene postojanke na Novi Guineji ter so na letališču pri Lae zelo poškodovali razna poslopja in hangarje. Avstralski aeroplani so tudi napadli japonske postojanke v Koepangu na holandskem otoku Timorju ter so na tleh uničili 6 japonskih aeroplanov. Vsi aeroplani so se vrnili v svojo postojanko.

Zavezniški aeroplani so navzlic hudemu deževju, ki je Japonce pregnalo iz doline reke Markham, napadli Lae in so metali bombe iz višine 26,000 čevljev.

Japonci so se vrnili v Huon zaliv, kjer jih pred napadom varuje hud dež. Poročila iz Port Moresby pravijo, da "sled deževja, ki bo trajalo vso pomlad in ves julij, Japonci ne bodo mogli nikamor, kajti vse ceste bodo globoko pod vodo. Ako so hoteli Japonci po suhem priti v Port Moresby, tedaj so čakali predolgo.

Polkovnik Eugen Eubank, planov,

INDIJA je zavrnila Crippsovo ponudbo

VSEINDIJSKI KONGRES, ki ima popolno oblast nad Indijo, je sinoči zavrnil angleški načrt za samovlado po vojni in posebni odposlanec angleške vlade sir Stafford Cripps najbrže ne bo mogel izvesti svojega poslanstva, da pridobi Indijo za vojno proti Japoncem.

Izvrševalni odbor Vseindijskega kongresa sestavlja sedaj spomenico, ki jo namerava vročiti Crippsu. Spomenica bo nekak odgovor na angleško ponudbo za neodvisnost Indije. Spomenica sicer ne bo naravnost zavrnila angleških pogojev, toda v svojem bistvu bo prava zavrnitev.

Indijci očitajo Crippsu, da jim ni ponudil zadostne oblasti nad lastno obrambo.

Ako Cripps ne umakne svoje izjave, da marta v sedanjem času pod nobenim pogojem ni mogoče izpremeniti in kateri mora biti ali sprejeti ali pa naravnost zavrnjen in da Anglija ne bo pomnila nobenega novega načrta, dokler ne bo sedanja vojna končana, tedaj bodo razgovori, ki so se pričeli prejšnji teden, najbrže končani.

Prvi odgovor, da angleškega predloga ne morejo sprejeti, so Crippsu poslali Sikhi, katerih je okoli 4,500,000.

Vse Indijce je raztogotila Crippsova izjava po radio, da obramba Indije v sedanji vojni ne bo prepuščena Indiji, temveč jo bodo imeli popolnoma v svojih rokah Angleži.

Ravno v tej točki mu Vseindijski kongres najbolj nasprotuje in ko je o tem Cripps izvedel, je kratko rekel:

"Dobro; potem pa bom šel."

PROCES V RIOMU ODGOĐEN

Porodilo iz Vichyja naznanja, da je bil proces v Riomu, kjer se zaradi krivde pri porazu francoske armade zagovarjajo možje, ki so bili ob pričetku vojne na krivilo francoske vlade, odgođen do 15. aprila in je tudi dvomljivo, ako se bo sploh še kdaj obnovil.

Ta proces je nekaj prav posebnega, kajti obtoženci so naravnost dolžili krivde svoje tožitelje in na nje zvrščali odgovornost za francoski poraz. Zato bo vlada v Vichyju sklenila brez posebnega naznanila javnosti proces vstaviti.

Kupujte United States Savings Bonds in Stamps!

Nemci napadli konvoj

Nemški strmoglavci in bojne ladje so trikrat napadle močan zavezniški konvoj, ki je prihajal iz New Yorka in je bil namenjen v Murmansk v Rusijo. Kot pravi poročilo iz Berlina, je bil konvoj dvakrat napaden v soboto in enkrat v nedeljo.

Nemci pravijo, da so nemški rušilec potopili 10,000 tonski tovorni parnik, ki je peljal tanke in municijo. Nemški aeroplani pa so potopili nek drug

Japonci bombardirali bolnišnico na Bataanu

Japonski letalci, ki so do sedaj vedno strogo pazili, da niso vrgli nobene bombe v bližino kake bolnišnice, so ponedeljek bombardirali ameriško bolnišnico na Bataanu, ki je bila dobro zaznamovana z velikim rdečim križem. Več bolnikov je bilo ubitih.

Diplomatski odnosi med Japonsko in Vatikanom

Vatikansko uradno glasilo "Osservatore Romano" naznanja, da so bili vpostavljeni diplomatski odnosi med Sveto stolico in Japonsko.

Tozadevna pogajanja so bila v teku od 26. marca, ko je japonski vnunji minister papeževnega državnega tajnika kardinala Maglionija naprosil, da bi bili vpeljani diplomatski odnosi med Vatikanom in Japonsko. Papež Pij XII. je v to pristal in izrazil veliko zadovoljstvo nad tem, da bo mogel pozdraviti japonskega zastopnika v Vatikanu.

Japonska je nato za svojega prvega zastopnika pri Vatikanu imenovala dosedanjega svojega zastopnika pri francoski vladi v Vichyju Kena Herado.

tovorni parnik. Mornarje s potopljenih parnikov je sprejela na svoj krov nek nemška bojna ladja.

Nemško poročilo pravi, da se je velika pomorska bitka vršila nekje v Severnem Lednem morju, toda kraj ni natančneje označen.

Najbrže pa je ta bitka bila v bližini Severnega rta na skrajni severni točki Norveške, koder pelje severna pomorska pot iz Združenih držav v Murmansk v Rusijo.

Po tej pomorski poti so skozi zimo dobivali Rusi vojni material iz Združenih držav in Anglije. Sedaj pa so Nemci pričeli z velikim pomorskim vojevanjem v skrajno severnem vodstvu, da preprečijo dohod vojnega materiala v Rusijo.

Angleška admiraliteta naznanja, da je bila potopljen lahka križarka Naiad, poročilo pa ne omenja kraja.

Sinoči so angleški letalci ob norveški in danski obali napadli štiri nemške zalogane ladje, ki so vozile vojaške zaloge iz Baltika ob norveški obali nemški armadi na severni Norveški. Eno nemško ladjo je zadel torped iz aeroplana in je bila ladja mogoče potopljena. Torpedirani ste bili še dve drugi nemški ladji, toda ni znano, ako ste bili zadeti.

Upanje v Washingtonu narašča

Odkar so Japonci nenadno napadli Pearl Harbor 7. decembra, ni še bilo toliko upanja v Washingtonu, kot se opaža ravno sedaj.

Sicer Washington ne misli, da je Japoncem oddal svoj zadnji smrtni strel, ali pa da nas ne čaka še precej težkih dni, toda sedaj po dogodkih zadnjih dni na raznih frontah, je pričelo naraščati upanje, a zavezniški polegamo pričujemo obvladovati položaj in da bodo zavezniške armade v bližnji bodočnosti prevzele inicijativo.

Dogoki, ki nas navdajajo z upanjem, so:

1. Na avstralski fronti se je pričelo deževno vreme in poplave so vstavile japonsko prodiranje po Novi Guineji proti Port Moresby. Iz tega razloga mora sedaj vsak napad na to važno točko, s katere je sploh mogoče pričeti napad v Avstralijo, priti z morja, ki ga pa nadvladujejo zavezniški aeroplani, ki so na tem kraju dosegli premoč nad Japonci. Ako morejo ameriški in avstralski aeroplani še dalje vzdržati premoč nad Japonci, tedaj se more mirno reči, da do vpada v Avstralijo sploh ne bo prišlo. Medtem pa bodo prišli zavezniški protinapadi.

2. Ameriški in filipinski odpor se po odhodu generala MacArthurja ni niti najmanj zmanjšal in zadnji siloviti japonski napadi na Bataan so bili tako naglo in odločno odbiti, da so slednjič sploh prenehali. Zračni napadi na Corregidor tudi niso več tako močni, kot so bili pred kakim tednom in ameriški protizračni topovi so se izkazali kot izborni. Mogoče se bo tudi general Jamsaita slednjič prepričal, da proti Amerikancem ne more ničesar doseči in bo sledil svojemu predniku generalu Hommi s tem, da bo izvršil harakiri.

3. Kitajska armada v Burmi se ravno tako zelo upira Japoncem, kot se je upirala cela štiri leta in povzročala Japoncem velikanske izgube. Vse kaže, da bodo v prihodnjih mesecih Japonci svojo poglavitno silo vrgli na Burmo in Indijo. Kitajska peta in šesta armada pod poveljstvom generala Stilwella pa se dobro drži. V Burmi se je deževna doba pričela malo prežgdati, vsled česar bo tudi Japonski vpad zadržan.

4. Vsled napadov ameriških aeroplanov na razne japonske otoke in nekatere celo zelo blizu Japonske ima japonska vojna mornarica mnogo opravila in je bila marsikatera bojna ladja, ki je bila dosedaj določena za napade, poklicana v domače vode za obrambo.

Ko je bil postavljen vojni svet za Pacifik, ki sta ga Avstralija in Nova Zelandija dolgo priporočali, bo tudi vodstvo vojne bolj skupno in bolj učinkovito. K temu vojnemu svetu, v katerem so Združene države, Avstralija, Nova Zelandija, Holandska, Anglija, Kanada in Kitajska, bo v kratkem najbrže priključena še Indija, tako da bodo v njem vključeni vsi narodi, ki vodijo vojno na Pacifiku proti Japoncem.

Vse japonske vojne operacije na Pacifiku pa so v ozki zvezi z vojnimi položajem v Rusiji. Dokler bodo mogli Rusi ostati v ofenzivi, toliko časa Hitler ne bo mogel vdariti proti Indiji. In dokler ostane Turčija nevtralna, ali pa jo Nemčija pusti v miru, toliko časa je Indija varna pred vpadom od zapada.

Z ozirom na vse to je mogoče reči, da je zadnje dni položaj za Japonce postal mnogo slabši, za zavezniške pa mnogo boljši.

Spočetka so Japonci dosegli zelo lahko in hitro velike uspehe, ker so imeli velikansko premoč, sedaj pa so vstavljeni na vseh frontah in mogoče se bodo morali celo še obrniti in iti nazaj, kot je napovedal gen. MacArthur.

Koncentracijsko taborišče v Braziliji

Brazilska vlada je pri Ilha das Flores ob Duambara zalivu postavila koncentracijsko taborišče, kamor je prepetjala 200 osiških volnov.

V velikem pristanišču za razpošiljanje kave Sao Paulo je policija odredila zelo strogo omejitve Japoncem in osiškimi podanikom, katerih je ravno v onem kraju zelo mnogo. Po mestih, kjer je nastajalo vojaštvo, je Nemcem in Japoncem bilo ukazano izseliti se v druge kraje v notranjosti dežele. Oblastim so morali izročiti vse orožje in se nato pri policiji zgledati vsak teden.

Nevidna roka piše ...

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$2.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; na pol leta \$3.—;
na štiri leta \$12.—. Za New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.
Na inostranstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1243

ALI BO OFENZIVA ZDRUŽENIH NARODOV?

Vojna je v polnem teku po vseh petih delih sveta, pa dosedaj še ni dosegla svojega vrhca in zato ves svet z napetostjo čaka, kaj nam bo prinesla letošnja pomlad, kajti sponkladi navadno ožive fronte in tedaj se bijejo boji skozi poletje in jesen, dokler sneg in mraz ne vstavi armad dam koraka. Do letos so pozimi navadno boji skoro popolnoma prenehali in vojaki so imeli nekaj mesecev nekak edmor, počitek. Letos teh "počitnic" vojaki niso imeli in zlasti v Rusiji so šli vojaki skozi najhujše napore, muke in trpljenje.

In zakaj vse to?
V vsaki vojni si stojita nasproti dve stranki, katerih vsaka zatrjuje, da se bojuje proti krivici in za svojo pošteno in pravično stvar.

Sedanjo vojno je pričela Nemčija. Zakaj? Ker ima preveč prebivalstva in premalo zemlje, na katerem bi mogli vsi Nemci živeti, ne da bi morali trpeti pomanjkanje. Zato je Hitler sklenil, da od sosed Nemčije pograbi toliko zemlje, kolikor je bo mogel dobiti.

O tem bi se moglo razpravljati, govoriti in pisati. Za to vojno brez vsakega dvoma pade vsa odgovornost na Nemčijo. Nemčija je odgovorna za vse sedanje morije in zločine, pa naj išče vzrok in izgovor za vse to, kjer hoče. Odgovorna je za pričetek svetovnega klanja in odgovorna bo tudi za vso povzročeno škodo. Toda le žal, da bo ta škoda tako ogromna, da je noben, še tako velik narod ne bo mogel nikdar popraviti.

Hitler hoče v svojem fanatizmu postati gospodar sveta, na katerem hoče postaviti nov red, v katerem, kot je že pogosto obljubil, bodo narodi živeli v sreči in zadovoljnosti.

Tega mu seveda nikdo ne verjame, kajti Hitlerju je samo do tega, da dobi "življenjski prostor" za nemški narod, kateremu bodo ostali narodi sužnji, in bodo delali zanj, da se bo sam redil, debelil, drugi pa se bodo krivili pod težo bremena in poginjali. Pridelovali bodo kruh, ki ga pa sami ne bodo jedli, temveč jim ga bo vzel njih tlačitelj in rabelj.

Proti tem nakanam so se združili svobodo ljubeči narodi in so se zavezali, da morajo Hitlerju vse te zle nakane preprečiti in njega samega uničiti, kajti suženj biti je hujše kot smrt.

Sedaj vidimo, da se proti nemškim tolpam bore velike armade združenih narodov na vseh delih sveta in do sedaj, razum na eni sami fronti, samo z neuspehi. Pa upajmo, da bodo zavezniki v bližnji bodočnosti tudi na ostalih frontah mogli pokazati kaj uspehov.

Uspehe pa je mogoče doseči samo z ofenzivo. In vse kaže, da bodo slednjič zavezniki ali združeni narodi, vendar enkrat pričeli z ofenzivo.

V Avstraliji se nahaja junak s Filipinov, general Douglas MacArthur, ki je takoj pri prihodu v Avstralijo izjavil, da se bo vrnil na Filipine, seveda samo kot zmagovalec. Včerajšnja poročila iz Avstralije zagotavljajo, da bo MacArthur v najmanj treh tednih pričel veliko ofenzivo. Seveda se mora na to ofenzivo dobro pripraviti in se založiti z vsem potrebnim materialom. Isto poročilo tudi pravi, da so Amerikanci in Avstranci v Avstraliji že dobili v zraku premoč nad Japonci. Ako je temu res tako, tedaj se bo tudi ofenziva v kratkem pričela in bo tudi imela popolni uspeh.

Rusi bodo obračunali s Hitlerjem v Evropi, Amerikanci in Avstranci pa z Japonci v Aziji in tedaj bo cesarstvu "vzhajajočega sonca" in "razsvetljenemu" Hitlerju zašlo sonce in bo zasijalo onim, katerim že dolgo ni sijalo.

Zatamnitev je hotel videti

V Fall River, Mass., so vpriporili zatamnitev in policija je prijela nekega pijančka, ker je na ulici med zatamnitvijo prižgal vžgalico. Opraviči se je, da je posvetil, ker je hotel videti zatamnitev.

Zmanjšanje promet v Italiji

S 1. aprilom bo zmanjšanje železniški promet po italijanskih železnicah za 3000 kilometrov ali 1860 milj. To se pravi,

da bodo vlaki toliko manj vozili na dan. Svoj dosedanjí vzni red bodo obdržali samo mednarodni vlaki, ki vozijo skozi več držav.

Kitajski zastopnik pri Vatikanu

Kitajska vlada je zaprosila Vatikan, da si med seboj izmenjata svoja diplomatska zastopnika. In kot je nek vladni zastopnik v Čunkingu rekel, je bila prošnja v Vatikanu z zadovoljstvom sprejeta.

Pismo iz New Yorka

Ta dni sem nekako na novo doživljal dogodke pred letom dni. Saj nisem bil osamljen v tem podoživljanju, to je seveda gotova stvar. Tudi Vi veste, gospod urednik, in Vaši naročniki in bralci vedo, da je celo ameriški tisk močno opazil obletnico jugoslovanskega odpora proti osi in jo je v veliki meri jako ugodno komentiral v svojih kolonah. Toliko manj je mogla iti ta važna obletnica mimo nas, ki se dobro čutimo in se zavedamo, da je naša rojstna domovina onkraj morja, v okrilju danes zares slavne — Jugoslavije.

Prišlo mi je na misel, kako sem doživljal tiste dogodke pred letom dni. Bilo je ravno 25. marca 1942, ko sem običal za en večer v Buffalo, N. Y., in moral več ur čakati pa zvezo za nadaljnje potovanje. Tam sem prišel v družbo kakih desetih Amerikancev in smo poslušali radio. Naprej in naprej so prihajale novice iz Jugoslavije in o Jugoslaviji. Vsi smo poslušali. Seveda jaz z večim zanimanjem ko vsi drugi. Skoraj nič se nisem udeleževal razgovora o svetovnem položaju, samo radio sem vlekel na uho. Postal sem šele pozoren na razgovor, ko je nekdo dejal:

"Tole o pripravah Jugoslavije na prevrat je po mojem trdnem prepričanju gola angleška propaganda. Jugoslavija je jako malo zrela na odpor in pripravljena manj kot vse ostale balkanske države. Kaj pa morejo? Nič! Hooč, noč, morajo v Hitlerjev tabor. Ampak to rečem, če se pa le pokaže, da nima prav, potem je odpor Jugoslavije toliko, kot začetek konca Hitlerjeve slave".

Sliši sem vanj, naj razloži, kako si to misli. Meni se je zdel njegov zaključek preveč dalekosežen. Nadaljeval je: "Prav nič ne mislim, da je Jugoslavija res tako močna kot trdijo. Radi mene je lahko resda ima najboljšo vojsko v celih vzhodni Evropi, toda kaj to pomeni spričo Hitlerjevih mehaniziranih čet? Ampak morebitni odpor Jugoslavije bi bil pomenljiv z drugega vidika. Hitlerju bi zmešal vse načrte in vse širine. In Hitlerjevi načrti se prav v teh tednih ne smejo zmešati. Če se bodo, mu bo to tako narobe hodilo, da bo pomenilo velik preobrat, z drugo besedo: začetek konca, kakor sem prej rekel".

Se je razvil svoje misli, pa mu nisem dal prav in sem spet postal pozoren na poročila, ki so se usipala iz radia.

Prišel je velik teden. Vojška se je začela v Jugoslaviji. Jugoslavija se je drobila kot stavba iz papirja. Tudi v meni je vse pokalo in se drobilo. Bolelo je. Posamezna poročila so bila taka, da so kar naravnost namigavala na prej tolikokrat ponavljano "zmoto" da je jugoslovanska vojska najboljša v fletnem koncu Evrope in podobno. Želel sem biti sam tiste dni in se z nikomur ne razgovarjati, zakaj okoli mene so

bili večinoma Kanadčani, ki niso skrivali svojega razočaranja nad jugoslovanskim položajem. Takrat mi je stal pred očmi isti Amerikanec iz Buffalo, in sem bil iskreno vesel, da ni v resnici poleg mene. Le kaj si zdaj misli dobri možak — ali je še prepričan, da vse tole pomeni za Hitlerja — začetek konca? Jaz mu že 25. marca nisem pritril, kako naj mu pritrdim zdaj? Če bi mi tiste dni povedal, da se je silno znatil in bi zmagoval nad Jugoslavo, meni v obličje — ali bi ne bil moj polon nad jugoslovanskim porazom še vse hujši?

Tako je minilo leto, saj vsi veste, kako je minilo. Prišla je prva obletnica. Če bi mi v lanskem velikem tednu kdo dejal, da se bo ta obletnica slavila vse vprek v ameriškem tisku, bi bil pomilovalno pogledal in se besede bi mu ne bil privoščil.

Toda pokazalo se je, kako malo more človek stvari naprej presoditi. Res se je te dni slavila v amerškem tisku obletnica jugoslovanske koraje in tudi jugoslovanske nesreče, in slavila se je v smislu tistega Amerikanca iz Buffalo.

"Odločen odpor Jugoslavije Hitlerju je pomenil silno veliko. Jugoslavija je rešila Moskvo — ker ni mogel Hitler pravočasno napadati Rusov, zaposlila ga je Jugoslavija. In ker Hitler ni zavel Moskve pred zimo, je običal v snegu in pomenilo zanj začetek konca. Slava Jugoslaviji za njen odločni: Ne!"

Tako in podobno smo brali spet in spet te dni, tako in podobno smo čuli spet in spet po radiu. In ko sem te reči bral in jih poslušal, sem si zaželel, da bi bil za obletnico spet v Buffalo in bi srečal tistega Amerikanca. Najbrž bi mu molče segel v roko. Kvečjemu bi mu zašepetal: Nekaj si pa le vedel. Videti je, da je prišlo na tvoje. Ali tudi letos kaj takega več?

Nardžić

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na planinski — valček št. 575
in DUQUESNE UNIVERSITY
TANBURICA — št. 571
Za toz. cenile in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL INC.
463 West 42nd Street, New York

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 48. leto

Članstvo 37.800 Premoženje \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnice, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejsje vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj!

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

VLADA NAZNAJVA BREZ PLAČNO ZDRAVNIŠKO OSKRBO ZA ŽRTVE ZRAČNIH NAPADOV.

Vlada Združenih držav je ravnokar naznanila, da prevzema odgovornost za začasno hospitalizacijo civilistov ranjenih vled kakoga zračnega napada ali vled kakoga druge sovražniške akcije. Posluževala se bo vseh javnih in privatnih bolnišnic v državi za sprejemanje ranjenecv in odškodovala iste ob obstoječih cenah. Tudi bo ustanovljala bolnišnice v "varnih krajih" ki se bodo nazivale Emergency Base Hospitals, h katerim bodo poslali ranjence in druge bolnišnične paciente, ako nastane potreba izprazniti nevaren kraj.

Novi projekt, ki bo znan kot Emergency Medical Service, se bo upravljal pod skupnimf auspicijami federalne zdravstvene oblasti in urada za civilno obrambo in sodelovanjem državnih in mestnih oblasti. Po en zdravnik v vsakem mestu ali county, je bil imenovan kot šef Emergency Medical Service za oni kraj.

Opis, kako se je stvar izvedla v New Yorku, boljše ilustrira to delovanje. Dr. Ed. M. Bernecker je šef Emergency Medical Service za mesto New York. Imenoval ga je mayor F. H. La Guardia meseca septembra. Dr. Bernecker pa je imenoval svoje namestnike za vseh pet mestnih okrajev in ti so imenovali svoje pomočnike.

Osemajšet izmed bolnišnic mesta so že omovalle svoje ambulance, ki so pripravljene za takojšnjo službo, ko nastane potreba. V njih so zdravniki, bolničarke in njih pomočniki. Ko se zgodi nezgoda, se bodo takoj podale na lice mesta in začele delovati kot najstojna bolnišnična postaja. Osebe, ki so lahko ranjene, bodo dobili takojšnjo oskrbo in one, ki so težko ranjene, bodo takoj odpeljane v bolnišnice na stroške federalne vlade. Pričakuje se, da velik del ljudi, ranjenih vled zračnega napada, bo moral biti oskrbljeni v bolnišnicah. Sodeč po izkušnjah Londona in drugih krajev, ki so bili čisto bombardirani v zadnjem času, skoraj 50 odstotkov ranjenecv umre takoj ali pred prihodom v bolnišnico in 30 do 40 odst. dobiva jako težke poškodbe.

Prostovoljci za prvo pomoč se bodo uporabljalí kot nosilci, ali v splošnem bodo ranjenci oskrbljeni od zdravnikov in iz-

VABILO na PLESNO ZABAVO

ki se vrši v COMMUNITY BUILDING James City, Pa.

V SOBOTO, 4. APRILA, '42

Godba bo prav izvrstna pod vodstvom

MARTIN KUKOVICH, ml.

Le pridite, vam ne bo žal!

Dobiček bo šel za Ameriški Rdeči Križ.

vežbanih bolničark.

Važno je imeti mnogo najstojnih postaj v vsakem mestu ali okraju. Po približno po 300 takih postaj za vsakih 25 tisoč prebivalcev. Mesta, ki bodo služila kot najstojna postaja, bodo jasno označena, tako da ne bo nevarnosti zagrešiti jih.

V dneh, ki so pred nami, bo velika potreba zdravnikov in bolničark. Vsakdo upa da ne bo zračnih napadov ali je potrebno biti pripravljen. Mnogi so bržkone v skrbah, kaj bo z njimi, ako bodo ranjeni, in kje bodo dobili denarja za zdravniške in bolnišnične Tolajilno je znati, da bo Strie Sam plačal za vse. Tudi na Angleškem vlada plačuje za hospitalizacijo svojih ranjenih državljanov.

MAŠA ZADUŠNICA ZA DR. KULOVCÁ.

Slovenska župnija sv. Cirila v New Yorku vabi Slovence in vse Jugoslovane k slovesni sv. maši zadušnici ob obletnici krute smrti ministra dr. Franca Klovca in četrdeset drugih žrtv, ki so padle v Beogradu lansko leto na Čvetno nedeljo. Sv. maša zadušnica se bo služila na Osmi v ponedeljek dne 6. aprila ob 10. dopoldne. Po sv. maši libera s pripadajočimi molitvami.

Rev. P. Petrić.

Kupujte United States Savings Bonds in Stamps!

Note za PIANO-HARMONIKO ali KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
SLOVENIAN DANCE
SLOVANA POLKA
PO JAZERU
K I O L O F
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (humarka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
KO ETICIJA TA MALA
ZVEDEL SEM NEKAJ
PODI Z MEHOJ
DOL S PLANINE
GHEMO NA STAJERSKO
STAJERIN
HAPPY POLKA
ČE NA TUSEM

35 centov komad 3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 35c komad:
Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENO PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

To in Ono

Ce ima človek smolo... — V bližini Thomastona, Go., živita prijatelja J. D. Hayes in John Meier. Hayes je nekega dne obiskal prijatelja Meierja, pa ga je našel, kako si zavezuje roke in noge in ima tudi vso črno okoli oči.

In Meier svojemu prijatelju razloži vso svojo nesrečo takole:

"Ko sem šel spat, sem hotel ugasniti električno luč, pa je svetilka padla na tla. Ko sem svetilko pograbil, se mi je zdrvil v roki in sem si porezal roko. Ko sem hotel poseči po vžgalicah, da napravim luč, sem stopil na razbito svetilko in sem si obrezal noge. Ko sem iz noge vlekel steklene kosce, sem se z očesom zadel v stol in imam sedaj črno oko."

"That's all!"

Avstralski kabinet je na narod izdal poziv, da naj bo vsakdo pripravljen na veliko vojno, v kateri se mora vsakdo trdno zavezati: ali zmagati, ali pa umreti.

Obezem je vojni kabinet sklenil reorganizirati avstralsko armado in imenovati novih 9 generalov.

Avstralski ministrski predsednik John Curtin pa je, ko je naznanil, da bo armada reorganizirana, izjavil, da se ne bosta niti avstralska vlada, niti parlament vmešavala v najvišje poveljstvo generala MacArthurja.

Poveljnik zavezniške kopne armade pod poveljstvom generala MacArthurja, general sir Thomas Blamey, je v svojem dnevnem povelju rekel, da bodo avstralske armade pričele ofenzivo in dodal:

"To leto bo odločilo, ali bo Avstralija živeła ali pa bo umrla kot narod. O tem ni nikakega vprašanja, da moramo ali zmagati, ali pa umreti."

Marsikateri, ki se ni nikoli pečal z zelenjavnim vrtnom, bo to pomlad obdelal nekoliko zemlje okoli svojega doma, da pomaga Strien Samu s tem, da pridela nekoliko živeža za svojo lastno uporabo. Vlada podpira te načrte in tudi svetuje posameznim, da se lotijo tega koristnega dela. Agrarni program Združenih držav je tako velikopotezen, da se nikoli v zgodovini ni bilo farmerjem odmerjen tako ogromen načrt za pridelek živeža.

— Poročilo iz Egipta v začetku marca pravi: — Jugoslovanska vojna mornarica se skupaj z angleško bojuje v Sredozemskem morju. V bitkah na morju med drugimi sodelujejo ladje "Zagreb", "Durmator" in "Kajmakčalan" ter podmornica "Nebojša", ki so se vse prebile skozi sovražni obroč in srečno prispele v angleška pomorska oporišča.

Dopisnik švicarskega lista "Neue Zürcher Zeitung" pravi v svojem poročilu iz Dunajbe, da so Nemci ustrelili 75 Srbov iz masčevanja zaradi uboja načelnika policije v neki beograjski ulici. Poročilo pravi, da so Kosmajca, načelnika "policijskega protikomunističnega oddelka" ubili četniki. Ubit je bil tudi detektiv, ki je spremljal načelnika. Storiteli so pobegnili.

Po nepotrjenih vesteh londonskega BBC so srbski četniki pod poveljstvom generala Mihajlovića dvignili v zrak železniško postajo v Nisu, najvažnejše železniško križišče, ki je doslej bilo v nemški rokah.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Najemnina ne sme biti povišana

Lastnik stanovanjskih hiš Joseph Cyr v Sudbury, Ont., v Kanadi je zaprosil oblasti za dovoljenje, da bi smel povišati najemnino svojih stanovanj od \$45 na \$7 na mesec. Sodnik Edmund Proulx pa je njegovo prošnjo zavrnul, rekoč, da je v tem oziru že odločil 9. februarja, dodal pa je še, da hvarvanje sten še ne poveča toliko izdatkov, da bi bilo vzdrževanje umatno oteženo.

Cyr je svoj najemnike obvestil, da se morajo izseliti, ker niso hoteli plačati povečane najemnine, ker si Cyr prej ni zagotovil dovoljenja, da sme najemnino povišati. Na sodniško povelje je moral Cyr odstopiti od svoje zahteve, da se morajo najemniki izseliti. Nato pa je v svoji prošnji na sodni-

ka Proulx navedel, da je plačal za pobiranje stanovanj \$430.00 ter trdil, da je dovolj izboljšal stanovanja, da jim more povišati najemnino. Sodnik Proulx pa je navzlic temu razsodil, da spadajo ti izdatki k rednemu vzdrževanju stanovanjske hiše.

A. T. Smith, načelnik urada Prices and Supply Representatives of the North Bay Regional Office, je z ozirom na razsodbo sodnika Proulx rekel, da bi ta razsodba bila v bodoče za zgled v vseh sličnih slučajih, kajti na mnogih krajih so lastniki hiš ne da bi dobili od pristojnega sodišča za to dovoljenje, zvišali najemnino in najemniki se proti temu niso pritožili in so rade volje plačali.

REGISTRACIJA DELAVCEV V KANADI

Kanadska Unemployment Insurance Commission vodi zdaj registracijo vseh delavcev, zavarovanih in nezavarovanih v industrijah, ki imajo vpeljano zavarovanje svojih delavcev. Ta registracija je morala biti končana včeraj, nakar morajo biti vse knjige poslane v glavni urad komisije. Na podlagi te registracije bo vlada dognala svojo moško silo.

V Kanadi je nad 150.000 podjetnikov, ki imajo zavarovanih nad 2.000.000 svojih delavcev.

Listine, ki so bile razdeljene med delavce za registracijo, vsebujejo podatke o sposobnosti delavca v kaki stroki in bo vlada na podlagi te registracije poskušala dognati kako močno silo delavcev uporabiti kar najbolj uspešno.

Vsled vojnih razmer razne industrije potrebujejo vedno več izvežanih delavcev. In potem te registracije upajo oblasti naiti izvežbane delavce v raznih stregah.

ZENSKA OBLEKA NE BO DRAŽJA

Administrativni za pletenje H. G. Smith je v Torontu naznanil, da cene za ženske spodnje obleke ne bodo povišane.

Rekel je, da bodo mogle ženske še dalje po trgovinah kupovati svoje hlače po 79 centov, in bodo še nadalje ostale v veljavi cene za hlače od 79 centov do \$1.26.

Smith je povedal, da bo v bodoče ženska spodnja obleka izdelovana iz drugačne tkanine in je bila vsaka taka tkanina natančno preiskana glede sposobnosti in trpežnosti.

Izdelovalci ženske spodnje obleke so se zavezali, da bodo izdelovali vse blago po dosežanem standardu, kar se tiče kakovosti in tudi po dosežani ceni.

Radno pospravijo samo en to preorano, kar je ob pričetku tretjega tedna v juliju.

Pridelovanje lanu v Kanadi

Ker je industrija v polnem obretu, bo v kratkem nastala velika potreba po lanenem olju in vsled tega kanadski poljedelski departament razmišlja o tem, da je neobhodno potrebno posejati več lanu.

Poljedelski departament je preučil, da bo letošnje leto treba okoli 20.000.000 bušljev lanu za izdelavo lanenega olja v primeri s celim pridelkom 6.500.000 bušljev lanskega leta.

"Kot je sedaj razvidno, bo v bližnji bodočnosti Kanada potrebovala velike množine zeljastih olj," pravi poročilo poljedelskega departamenta. "Ker se je zadnje meseca vojna zelo razširila, je odrezala virne mnogih pridelkov, vsled česar bo v Kanadi nastalo pomankanje in še zlasti z ozirom na zeljasta olja."

Lan je sedaj edina rastlina v Kanadi, ki daje olje, razen nekaterih krajev, ki pridelujejo soja fižol. Laneno seme pa pokupijo tovarne, ki izdelujejo olje za harve, linolej, mila, tiskarsko črnilo in razne druge izdelke. Laneno olje sicer ni prvovrstno jedilno olje, pa vendar se nekatere tovarne že

tudi s tem ukvarjajo.

Poljedelski departament dalje pravi, da se je zaradi vojne poraba lanenega olja zelo povečala, vsled česar bo treba pridelati mnogo več lanu. Zato je departament izdal na farmarje poziv, da naj zasejejo kolikor mogoče mnogo lanu, pa tudi soja fižola.

PETLETKA V KANADI

Petletka, ki jo je uvedla kanadska vlada in katero so nadzorovali uradi v Canori, Pelly, Wawoti in Yorktownu v Saskatchewanu, se je posebno obnesla na majhnih in mešanih farmah.

Farme so razdeljene v pet razredov: na farme, na katerih orjejo za prihodnje leto, na farme, na katerih sejejo deteljo in travo, na katerih sejejo pšenico in oves. Farmarji je urejeno naslednje: dve petini farm za pšenico; ena petina za oves, ena petina za poletno oranje in ena petina za krmo.

Radno pospravijo samo en pridelok detelje in polje je na

PO ANGLEŠKEM ZRAČNEM NAPADU

Ta fotografija, ki je bila poslana po radio, kaže veliko Rena letovo tovarno blizu Pariza. Tovarna izdeluje vojni material za Nemčijo in so jo zato angleški letalci bombardirali.

Slovenci v Kanadi!

VZAJEMNA PODPORA ZVEZA "BLED" VAM NUDI NAJBOLJŠO GARANCIJO ZA ZAVAROVANJE PROTI NEZGODAM

JE EDINA SLOVENSKA KORPORACIJA TE VRSTE, KI JE PRIZNANA OD DRŽAVE V KANADI

Dolžnost vsakega Slovence in Slovenke, kateri hočejo dobro sebi in svojim, je, da nemudoma pristopijo v Zvezo.

ZVEZA PLAČUJE BOLNIŠKO PODPORO V RAZREDU A — \$135 DNEVNE PODPORE; V RAZREDU B PA \$12 TEDENSKO IMA GOTOVINE DO \$8000.00, TER JE IZPLAČALA IZ SVOJEGA OBSTOJA PREKO \$10.000.00 ZA RAZNE PODPORE IN OPERACIJE

Za vse podrobnejše informacije se obrnite na glavnega tajnika Zveze: FRANK GREBENC, 81 McKELVIE AVENUE, KIRKLAND LAKE, ONT., CANADA

Zavarovanje proti nezaposlenosti

List "The Northern News" v Kirkland Lake, Ont., poroča, da je F. L. Welter, načelnik zavarovalnega urada, objavil navodila za delavce, kako jim je treba izpolniti prošnje za zavarovalnino proti nezaposlenosti.

Če je delavec brez dela, mora od svojega delodajalca dobiti knjižico za brezposelnost zavarovalnino in jo mora nemudoma nese v najbližji Employment and Claims Office in mora knjižico tam izročiti. V uradu mora izpolniti zahtevano prošnjo za odškodnino.

Prihli devet dni za tem, ko je vložil prošnjo, so čakalni dnevi za te dni zavarovalna odškodnina ni plačana. Ni pa treba, da teh devet dni zaporedoma potече. Ako v tem času zanj ni bilo mogoče najti dela in je še vedno brez dela, bo od tedaj naprej vsak teden prejel ček za brezposelnost zavarovalnino.

Za one, ki so predalec od katerega urada Unemployment Insurance Commission, je pa bilo posebno urejeno. V mnoge kraje bo poslan poseben zastopnik ob gotovih dnevih, da sprejme prošnje za zavarovalnino. Vsi, ki so upravičeni do zavarovalnine, se bodo zgledali pri tem uradniku, ki bo potem vse tozadevne spise izročil najbližjemu uradu za brezposelnost zavarovalnino.

V krajih, kjer ni nobenega

urada, pa morajo delavci, ki so prenehali delati, svoje knjižice poslati po pošti najbližjemu uradu Employment and Claims Office ter mora sporočiti, da je brez dela in zato vprosi za zavarovalnino. Urad bo nato vsakemu za poslano knjižico poslal potrdilo obenem z listino, katero mora delavec izpolniti za zavarovalnino. Te listine morajo biti izpolnjene in vrnjene uradu v najkrajšem času.

Ako je prošilec upravičen do zavarovalnine, mora zatek vsak mesec po pošti poslati do kazne o svoji nezaposlenosti. Ko poteče 9 dni in delavec še vedno ni našel dela in so tudi drugi pogoji zadovoljivi, tedaj bo vsak teden dobil ček po pošti.

VOJASKA SLUŽBA V KANADI

Kanadski ministri predsednik Mackenzie King je v namenu, da Kanada še mnogo bolj pomaga Angliji v sedanjih vojni v parlamentu izjavil razglas, po katerem bodo k vojakom poklicani vsi mladi moške od 21. do 30. leta starosti. Odredil je tudi popis vseh uslužbencev ter izdal posebno odredbo o poljedelskih delavcih.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Ni vredno 5 centov, ako pride prepozno!

Načrti za vojno produkcijo na tej celini so ogromni. Do leta 1945 bo izdelanih toliko aeroplanov, tankov in municije, da bo vse izgledalo kot povodenj.

Še ni prepozno!

Kanadske tovarne producirajo SEDAJ. Storiijo vse, da zamašijo luknje v zavezniški obrambi. Kanadski vojni stroj in potrebišnice tečejo kot reke v Anglijo, Rusijo, na Kitajsko, v severno Afriko. Od Kanadčanov je odvisno, da njihove tovarne in delavnice izdelujejo več—in več—. Zaloge morajo biti vsak dan večje.

Ako bi bil sovražnik samo 50 milj daleč, ali bi mogli storiti več, kot pa storite sedaj? Ako bi mogli že slišati grmenje topov, ali bi delali dlje, z večjim naporom in večjo vneto?

Tam po bojiščih hrabri fantje kličejo: "Za božjo voljo, dajte nam aeroplane in tanke in topove." Nikar ne dovolite, da bi bilo kdaj rečeno, da so prišli prepozno, ker se niste dovolj potrudili.

JUNAŠKI MOŽJE NE SMEJO UMRETI, KER SEM JAZ OMAHOVAL

To poslanico je izdal Department of Munitions and Supply for Canada.

JAKA SPICAR:

VERA V VSTAJENJE

Sedeli so pri mizi. On in dvajset izbranih, da v bratski ljubezni praznujejo spomin na izhod svojega naroda iz egiptanske sužnjosti. Mojster je bil žalosten, ker je videl, da njegovo delo še ni uspelo, in da ga tudi izvoljenci ne razumeje.

Saj so ga vendar nekoč vprašali, kdo bo sedel na njegov desni in kdo na levi, ko bo obnovil kraljestvo. Zasedajo ga, saduceji, prismarji in duhovniki. Med dvajsetimi je oni, ki ravno kar pomaka kruh, izdajalec. Mojster ga dobro pozna. Vzklic temu pa hoče biti služabnik svojih učencev in dati vzgled za bratsko prizanesljivost in povezanost, ki naj vodita k močni skupnosti. Unil je vsem noge, jedli so iz skupne skledne in iz skupne čaše so pili. "To storite v moj spomin!" Takrat je oni, ki je prej z Mojstrom vred pojokal kruh, vstal in odšel, da izda zaroto in njega vodjo za trideset stebričkov. Odšel je in s poljubom bo izdal svojega Mojstra.

Po večerji so se drugi razšli in le trije so sledili Mojstru v gezemanski vrt. Slutili so nevarnost in so bili oboroženi z meči. Ali kakor hitro jih je On zapustil, so zaspali. Ko so hlapci velikega duhovnika prišli Mojstra, je Simon Malhovemu hlapcu odsekal uho, a takoj nato so se razžejali tudi ti trije.

Preden pa je petelin dvakrat zapel, je Simon Mojstra trikrat zatajil. Osamljen je stal pred Pilatom in v krič nahujskane množice "Križaj ga!" ni padel niti en sam protest Pagan. Pitali sam je moral priznati, da ne najde krivde na njem, a na zahtevo njegovih zapeljanih, rojakov ga je obsodil na smrtno smrt, ki je sicer doletela le zločince in nezveste sužnje.

Tuče mu je moral pomagati nesei križ in pod križem je stal samo eden izbranih, mladenič, idealist Janez. Le on je ohranil vero do konca in niti obupni klic: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!" ga ni omajal. Vsi so se poskrili in praznovanje velike noči je zagrnilo v pozabljeno dogodek, ki je bil indovski ljudstvu samo malenkostna epizoda.

Polagoma so prihajale vesti, da je Mojster vstal iz groba. Hodil je z dvema učencema v Emavz, videla ga je Magdalena, prišel je skozi zaprta vrata in dal nevernemu Tomažu, da je položil prste v njegove rane. Mojster ni mrtev, on živi in z njim je vstala njegova misel, dejanje in uspeh.

Zagorela je vera v vstajenje v vseh, ki so bili malodušni, ki so dvomili in se bali, da vendarle niso na pravi poti. Toda kdor je premagal smrt, more premagati vse drugo. Ali človeška slabost jim ni dala, da bi stopili v tempelj in na trg in razglasili veliko razdetje. Tajno so se zbirali, premišljevali in molili, in On je bil med njimi. Bil je v njihovih sreih, polnil jim je duše in bridel spomin na njegovo smrt se je pretvoril v blaženost, ki je spet povezovala raztrgano bratstvo.

Globoka vera je bila: a manj kralo je nečesa, kar naj da veri silo in vzpon, da prodre v množico in postane znanika nove dobe, ki bi pomenila preobrat v človeštvu. Priti je moral duh, nosilec ustvarjanja in poguma. In prišel je. Ognjeni jeziki so ga oznanjali in sli kot glasniki vere ljubezni skozi svet.

Naj narod je skozi veke hodil čez Golgota, nosil je v sebi po suženjski dobi dvome in vero v svobodo obenem. A ko je bilo trpljenje premagano in porazena smrt, se mu je utrdila vera, da smo vstali iz robstva in da je napočila doba svobode in bratskega sožitja. Ziveli smo v tem in smo prezrli, kako je od naše skupne mize vstal Iskarjot, ki je prej krepko pomakal v skledo, z zlatniki v pasu, in šel, da narod izda za denar, za čast, za moč, maščevanje nad bratom. Videli smo poljub, kakor takrat v gezemanskem vrtu, videli smo hlapce, ki brez premisleka, samo da strežijo svojim gospodarjem, napadajo bližnjega. Naše duhovno uho je čisto čulo klic, podooben onem pred Pilatom: "Križaj ga!" Nismo dospeli še drugič na Golgota in nečemo gledati smrti tega, kar nam je najdražje. Življenja hočemo, človeka vrednega življenja, ki ga ustvarja duh svobode, enakosti in bratstva.

Zato pa je treba vstajenja in vere vanj. Ko nas hoče speljati skušnjava, da bi se umaknili v zatise in čakali, kaj bo z nami, pokličimo žrtve v spomin, ki so ustvarjale našo domovino, in se napijemo iz njih duha samozatajevanja in požrtvovalnosti. Žrtev je vodila k vstajenju in vstajenje je dalo duha, ki si je osvajal svet.

Njej pa se mora pridružiti ljubezen do zemlje in naroda, ljubezen, ki jo zaslužita oba. Marsičesa ne vidimo, kaj je lepega pri nas, ker smo prebuzni. Tujei, ki prihajajo k nam, to bolj vedo. Toda vedimo: Jangela.

Ker Anglija potrebuje vedno več sira, ga tudi Kanada in Avstralija tem več izdelujejo. Kot pravi poročilo iz Ottawe, izdelujejo v Kanadi sedaj mnogo več sira kot pa presnega masla. V zadnjih treh mesecih preteklega leta so razne sirarne izdelale 16.000.000 funtov sira, ali 6 odstotkov več, kot v istem času prejšnjega leta.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN. 67

"Izala si, Zita, izraza svojim notranjim čustvom. Takoj sem to čutil, iz ravnotežja me je spravil samo nesrečni grofov obraz. Doslej so bila vsa njegova svarila unesetna. Vse njegove slutnje so se izpolnile. Izgnili bi se bili vojni, ako bi njega poslušali."

"Tudi jaz sem prepričana, da mi je dajalo njegovo poznavanje političnega vrvenja v balkanskih državah globok vpogled v najbolj skrite pokrete. Tako mi je bilo lahko preokrovati. O sedanjih vojnih ciljih sovražnih držav pa ne bo več vedel, kakor mi. Zdi se mi, da je bil skrajno predzrejen, da ti je dal tak nasvet, ki bi te lahko spravil ob vsak ugled kot vladarja."

"Pozval sem ga k temu, in on je bil pošten dovolj, da mi je odkritosrečno povedal svoje mnenje. Tega mi ne štejem v zlo. Samo moja čustva se temu upirajo. Mi bi se sami žrtvovali, ako bi se ravnali po njegovem nasvetu."

"O tem ne more biti nobenega govora. Rada bi videla Tiszin obraz, ako bi mi prišel s takim predlogom. Ogrska, ki je danes vriskala svojnemu mladenku kralju nasproti, bi odpadla in te preklinjala. Vihrl si danes sv. Štefana meč v zrak, da hočeš braniti državo na vseh koncih in krajih. Kako bi mogel braniti državo z izgubo državnega ozemlja. Treba je sedaj še vztrajati in se zanašati na pomoč vsemogočega Boga."

Cesar je živahno pritrdjeval.

"Povsem razumljivo. Treba je vztrajati in se nadejati, da se usoda znova preukrene. Mislim, kakor ti, Zita. Sedaj ni časa, da bi žrtvovali vse vojne cilje. Se smo dovolj močni, da lahko odbijemo vse nadaljne napade in da oslabimo moč naših sovražnikov. To sem tudi povedal Wolkensteinu. V svojem nezalisanem pesimizmu tega ni hotel verjeti. To me je za trenutek spravilo iz ravnotežja. Wolkenstein zna govoriti tako pripravevalno. Sedaj sem popolnoma tvojega mnenja."

Cesarica mu je smehljaje zrla v zrak.

"Ti pač veš, da jaz se bolj mišim kakor Wolkenstein, da on goji samo napram tebi čustva prijatelja, jaz pa te ljubim. Cesar je prisrčno poljubil tenko roko, ki jo je Zita položila na njegovo ramo.

"Ti si moj angetj varuh, Zita. Tvoja prebrisanost in tvoja krepka volja sta mi bili vedno dobri vodnici. Sedaj pa moram oditi. Tisza in Andrassy sta me še prosila za razgovor. Moram ju sprejeti."

Cesarica je potisnila s sebe kožuhovino in se visoko vzravnala. "Prisostvovati hočem posvetovanju, Karel. Nič ne skodruje, ako ministri vedo, da tudi kraljica sodeluje pri vladnih poslih. Ta madžarska gospoda je čisto skrajno brezobzirna."

Cesar je bil nekoliko v zadregi in je odklanjajoče pripomnil: "Tebe so vendar svečanosti tega dne silno utrudile. Vprašanja, o katerih bomo razpravljali, te najbrže ne bodo zanimala, ker so po večini tehnične narave."

Presenečeno, z jeznim obrazom je cesarica pogledala: "Ali nočeš, da bi bila prisotna?"

"Ne, ne! Samo bal sem se, da bi bila izmučena. Prireditve tega dne so bile vendar naporne zate!"

"Ako gre za blagor naših narodov, ne poznam nobene utrujenosti. Zelo bi me žalilo, ako bi me izključil od sprejema obeh ministrov. Sedaj vendar nočem biti samo po imenu cesarica-kraljica."

Cesar ji je ponudil roko.

"Ne, ti moraš v resnici vladati in jaz hočem biti tvoj prvi podanik," je galantno pripomnil. "Nadejam se, da naju gospodje že čakajo."

Strežaj je odprl vrata v dvorano. Kraljico ob roki, je kralj ognjki stopil pred svoje svetovalce. Grof Tisza ni mogel zadušiti izraza začudenja in presenečenja. Grof Andrassy je strme stopil par korakov nazaj. Za trenutek sta prišla popolnoma do arvnotežja oba ministra, ki sta bila navažena na korektnost starega cesarja. Na globok njihovo poklon je cesarica odvrnila s lahkim nagnjenjem glave. Vsedla se je v enega izmed širokih, baržunastih naslanjačev, za njo se je vsedel cesar in nato oboja ministra.

Cesar je p rčel razgovor.

"Radostno me je presenetilo viharo navdušenje moje ogrske prestolice. In zato vas prosim, grof Tisza, da kot ministrski predsednik ukrenete vse potrebno, da se sporoči prebivalstvu moja odkritosrečna zahvala. Sprejem me je zelo razveselil."

"To nam obeta prijetno perspektivo," je izjavil grof Andrassy, dočim se je Tisza samo molče priklonil.

"Nadejamo se torej lahko, da veličanstvo počasti našo lepo prestolico z daljšim posetom. Že dolgo obstoja želja ogrskega naroda, da bi prav njegov kralj vsaj del leta preživel na Ogrskem."

"Morda se da ta želja izpolniti," je mlostno pripomnil cesar. "Sedaj seveda bom najbrže moral bivati v kraju vrhovnega armadnega poveljstva in na raznih frontah. Vojna ne dovoljuje misliti na to, da bi mogel dalje časa bivati v določenem kraju."

"Mislim sem itak na bodoče čase," je izjavil Andrassy. "Enkrat pa vendar mora biti tudi konec teh strašnih grozot, ki teže vse narode kot krvava mora."

"Nadejamo se!" Cesar je prekrizal roke. "Napraviti konec vojni, smatram za svojo prvo dolžnost."

"Veličanstvo, izvolite naju milostno poslušati," je pričel grof Tisza. "Sporočiti hočem vašemu veličanstvu samo mnenje celokupnega ministristva. Danes, ko ste, veličanstvo, prisegli na ogrsko ustavo in dali na svojo maziljeno glavo krom sv. Štefana, je najprikladnejši trenutek, da prodre glas našega naroda na uho njegovega kralja. Kakor rečeno, govorim v imenu vseh svojih tovarišev v ministristvu, ki jih je zaupanje do vašega veličanstva postavilo na čelo vlade."

Cesar je napravil nestrpno kretnjo.

(Nadaljevanje.)

Slovenci v Kanadi

DOPIS IZ WINDSOR, CAN.

S tem dopisom hočem opozoriti ženske organizacije Jugoslovanskega vojnega pomožnega fonda iz Windsor.

Sedva, da smo ogorčeni v tem težkem času, ko je naša ljuba domovina v verige vklejana od dveh sovražnikov. Ali mi za to ne smemo, da izgubimo upanje, ker bo prišel čas, da jo bomo zopet klicali naša domovina, saj borijo se zanj naši bratje Slovenci, Hrvatje in Srbi z našimi hrabrimi vojskovodjoi Ibrazi Mihajlovičem. Čeprav se za sedaj jim ne more od tukaj pomagati, ali lahko pa pomagamo tistim, ki so ravno toliko pretrpeli, in trpijo še sedaj, in to tem več, ker se Slovenci se jih seveda še bolj zaničuje. Ali je vendar odprta pot, da se jim vsaj toliko lahko pomore, da vidijo, da mi v tujini mislimo na nje. Me smo v Windsorju osnovali društvo ženska organizacija jugoslovanskega vojnega pomožnega fonda. Do sedaj smo napravile ter v Montreal postale 64 jopičev in 40 parov pidamov in neki dan hočemo tudi kanadskemu Rdečemu križu poslati 27 jopičev in 13 parov pidamov. V denarju smo tudi dale 20 dolarjev. Obljubljeno nam je tudi, da bomo borec (četnikom), lahko tudi poslale. Obenem tudi naznanimo bratom in sestram iz Windsorja in okolice, da nuredimo zabavo (koncert) v isto vrho, 12. aprila v Jugoslovanskem Nar. domu, Droulard Road.

Sestre, ki so pletle in švale so sledeče: Slovenke: Mrs. K. Crnek 8 jopičev; Mrs. L. Krech 2 jopiča; 2 pidjame; Mrs. F. Adamčih 2 jopiča; 2 pidjame; Mrs. Kosi 4 pidjame; Mrs. A. Ščurk 2 pidjame; Mrs. F. Horvat 2 pidjame; Mrs. M. Ovar 1 jopič. Hrvatice: Mrs. M. Papič 13 pidjamov; Mrs. T. Berkovich 2 jopiča; 2 pidjame; Mrs. A. Kučer 3 jopiča; Mrs. Majnerich 3 pidjame; Mrs. M. Klipa 2 jopiča; Mrs. L. Šurlavich 2 jopiča; Mrs. H. Popovich 2 jopiča; Mrs. A. Filipich 2 jopiča; Mrs. Petrich 2 pidjame. Mrs. A. Papič 1 jopič; Mrs. Baškera 1 jopič; Mrs. A. Rački 1 jopič; Mrs. Marohnich 1 jopič; Mrs. M. Pavlič 1 jopič; Mrs. M. Prpič 2 jopiča.

Srbljanke: Mrs. D. Baletich 7 jopičev; 12 pidjamov; Mrs. B. Rošulov 3 jopiče; Mrs. U. Joščin 3 jopiče; Mrs. K. Adamov 2 jopiča; Mrs. M. Stankov 2 jopiča; Mrs. M. Dragich 2 jopiča; Mrs. M. Mijatov 2 jopiča; Mrs. J. Mardin 2 jopiča; Mrs. Z. Borota 1 jopič; Mrs. S. Mrksich 1 jopič; Mrs. Matušak 1 jopič; Mrs. O. Koič 1 jopič; Mrs. D. Kucsevich 1 jopič.

Kat. Crnek, predsed. Nevinka Grbič, tajnica Marija Klipa, blaginica Windsor, Ont. Can.

NOVICE IN DRUGO.

Dati časa ko je izbruhnil štrajk in se precej časa poprej ni bilo nikakega glasu od tukaj, izveniški raz poročil, kar se je bilo vzel iz drugih novin. Že je mesec dni poteklo, odkar je bil štrajk preklican. Preklican je bil na zahtevo uniješkega odbora v sporazumu s članstvom, iz razloga ker ni bilo upanja na zmago pomanikanje podpore štrajkerjem, nezavednost unijskih delavcev, največ pa pade krivda na državno upravo in delavskega ministra, kateri se samo krijejo pod marelo demokracije. Pri tem je zelo na mestu izrek nekega vojskega narednika, ki je bil tu na dopustu za časa štrajka, ki je rekel: "Kaj nam pomaga

bojevati se proti nazizmu in fašizmu, več tisoč milj dalje od naše zemlje, ko nas pa ta zver že grabi za vrat v našem lastnem domu." Posledice tega trpinjo sedaj že skoro vsi brez izjeme, najhuj delavci, obrtniki ali trgovci. Uprave rudnikov so sicer obljubile da bodo vse bivše delavce zaposlile, in sicer po starostnem redu, kar je pa ostalo samo pri izjavi. Danes se mora narod seliti od tu, kot sta okrajški cigani, ker skoro bi rekel, da za polovico njih ni več kruha v tem okraju. A bili so to trpini ponajveč, ki so žrtvovali svoja najboljša leta pod zemljo od 10 pa ta mido 25 let. Marsikdo pravi danes: "O, da bi

mogel dobiti vsaj par grčljajev tiste, toliko opevane demokracije, zakaj, še malo, pa jo bodo oni isti pojedli, ki nam jo v takih skromnih obrokih delijo."

[Par dni po preklicu štrajka je bil poklican na delo Franc Urbas, nekoliko dni za tem, to je 27. februarja se je pa težko ponesrečil. Padel je v izpraznjen prostor okrog 60 čevljev globoko v Silvnite rudniku, kjer je bil zaposlen zadnjih nekaj let. Ima zelo težko poškodbo na glavi in križu, upanje je pa, da bo okreval. Nahaja se v tukajšnji bolnišnici Rdečega križa.

Due 28. febr. se je smrtno ponesrečil naš rojak Jože Lovšin v Malatic rudniku, Quebec. Pokojni je bil rojen 5. okt. 1902 v vasi Sušje pri Ribnici. V Kanado je prišel leta 1928. Tu zapušta brata Franca in par sorodnikov, v stari domovini pa stariše in štiri brate. Vzrok nesreče je bila eksplozija večje množine dinamita v njegovi bližini. Pri tem je bil tudi ubit njegov sodelavec po rodu iz Like. Jugoslovanci. Slednji je bil član Slov. pod. Zveze "Bled."

Tretja večja nesreča se je pa pripetila v naselbinu Timmins, kjer si je pa smrt izbral kar dvojce žrtev, življenje dveh slovenskih fantov nenkrat. To sta bila John Ponikvar, rojen leta 1900 v Dolenjem Jezeru pri Cerkljici, kjer zapušta stariše in dve sestri. V Kanadi je bil pokojni 15 let. Njegov sodrug v smrti je pa John Kraševac, rojen leta 1906 v vasi Melte. p. Bloke. Omeniti je treba tu, kako tragično so te žrtve premnile. Pokojni Kraševac je bil lastni taxi podjetja in je posedel 5 avtov v družbi Jožeta Gregoriča. Vporaba je bila največ za prevoz delavcev v oddaljene rudnike. V tednu 10-12. marca je pa bil v takajšnji okolici silni sneženi metej. Tako da je večina avtov obitala v snegu. V petek 13. marca je pa odšlo 6 mož, da spravijo en avto domov. kate je bil 14 milj od mesta. Tam so delali več ur, ko so pa videli, da nič ne opravijo, sta se J. Gregorič in eden sofer odpravila po par konj na bližnjo kampo v oddaljenosti nekaj milj. Ostali štirje so se pa utrujeni vvedli v onemljeni avto, da se odpočijo od napornega dela. Da jim ne bo mraz, so pa še motor odprli ter sklopili napravo za kurjavo, pri tem pa gotovo niso opazili, ki je začel uhajati plin, kar je postalo za njih usodno. Predno sta se ostala dva vrnila po preteku nekaj ur, že ni bilo pomoči za njih. Ostala dva sta bila zaplenena kot soferja pri dotičnem podjetju. Stara sta bila 21 in 26 let in po rodu kanadaska Francoza. Zaras so to žalostne novice v času, ko se nam bliža veselo Aklenuja.

Društveno delo je tu v Kirkland Lake popolnoma zaspalo. Največ je temu vzrok pretečena stavka. Pa tudi sedaj nič še ne izleđa, kajti vsa društva so izgubila veliko članstva, naj si bo podpora ali prosvetna. Pevsko društvo bo nastopilo v cerkvenim petjem za velikonočno nedeljo pri pol deseti maši kot druga leta in to pot z manjšim zborom.

H koncu pa vsem rojakom želim veselo Alleluja, posebno pa bivšim članom pevskega zbora, kateri so bili prisiljeni radi današnjih razmer nas začasno zapustiti.

Z bratskim pozdravom

Marija Otoničar.

Kirkland Lake, Ont. Can.

NA SLUŽBENEM POTOVANJU V NEW YORK.

Moram se zahvaliti našim rojakom in prijateljem Slovencem v New Yorku, Brooklynu in Jantica. Najlepša hvala uredništvu "Glasa Naroda" in prijatelju Anthony Svetu, ki mi je dal prve informacije in me odpeljal na gotova mesta. Tisočera hvala uradnemu Cunard Line in izseljeniški komisariju za tako lep sprejem.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor \$0.50

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor \$0.50

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor \$0.50

Franc Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV \$0.50

Verdo Jovanec—12 MLADIH LET. moški zbori \$0.50

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) \$0.50

Moški zbori

OSKAR DEV: Bardica: Of. moj čoln je čov: Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo \$0.50

OSKAR DEV: Šrečno, ljuba moja: Ko ptičica na toje gre: Soč: Moj čoln ma kopljčka dva: Dobiv sem plašence: Storo: Je vplnila ladi \$0.50

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska): Vse noč pri potoci \$0.50

Jurjara: Hodi Miska domo: Kaj drugega hočem: Zdravica \$0.50

VASILJ MIRK in A. GROBMING: Vetrice: Po gradini \$0.50

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

210 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Vse najboljše našemu prijatelju Petru Zgagi, da bi se kmalu ozdravil in nam zopet kaj opisal v listu, ki ga naši rojaki zelo pogrešajo. Hvala za pravo domačo večerjo družini Svetovi, za dobri fižol — na Gorenjskem pravijo "koks" — seveda nekateri se ga boje jesti, ker ima slabe posledice, no pa saj pravijo, da se ga tudi mišji boje, ker jih potem maček slisi. Pohvaliti pa tudi moram našega Pita v Slovenskem domu, ki nam je postregel s kranjskimi klobasami, pristnim brivcem in dobrim pivom, kar pač najbolj razgreje mrzle Gorenjce. Hvala gospem in gospodičam za krasne polke in valčke, ki so trajali skoro do jutranje zarije.

Svetujem in priporočam vam

FORDEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

V tem času narodne stiske potrebuje naša domovina vašo pomoč. Kupujte redno United States Savings Bonds in Stamps.

Slovenem širom Amerike in Kanade, ktere se niste naročili na "Glas Naroda" da si ga naročite, kadar pa potujete v New York, pa se obrnite na naše uradnike lista in boste prijazno sprejeti.

Joško Bernik, Windsor, Ont. Can.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!